

Veliko žrtvovanje mater

Dvajseto stoletje so po prvi svetovni vojni razglasili za stoletje otroka, a pridejo vojne in proslavljeno stoletje otroka kosi cvet naroda kar na debelo. Zatorej se je izkazalo za bolj pametno, da v posameznih državah častijo matere, ki rodijo častno število otrok, borce za domovino in bodoče matere.

Pred dvema letoma je tudi »Jutro« izvedlo tako akcijo, ki je zbudila med slovensko javnostjo splošno priznanje. Celi vrsti mater najštevilnejših slovenskih družin so bile razdeljene več ali manj skromne nagrade. Še več od nagrad pa je bilo vredno priznanje, ki ga je preko »Jutra« izkazal materam slovenski narod. Opisi posameznih družin so razkrili presenetljive socialne slike, da so ljudje kar strmeli, v kakšnih razmerah pa s tolikšno požrtovovalnostjo so darovali posamezne slovenske matere svojemu majhnemu narodu tako častna števila otrok.

V tem pogledu je treba naglasiti, da je Italija, kar se tiče nege otrok in skrbstva za zdravje, na prvem mestu a svetu in je v tem pogledu storila že ogromno. O tem bomo še pisali, hipno pa se spominjamo tega, ko pravkar čitamo, kako so pred kratkim v Španiji počastili družine s številnimi otroki. Španija je znana kot dežela, kjer se leto za letom rodi mnogo otrok. Družine z 8, 10 in več otroki niso nikara redkost. Večidel so seveda tudi na Špankem vse te družine le skromno obdarovane s posvetnimi blagi. Ker hoče tudi španska vlada vzdržati številnost porodov, je morala upoštevati težavno stanje takih družin. Zato je letos v februarju izdala poseben zakon, po katerem so zdaj prvič razdelili nagrade najštevilnejšim družinam. Celotna vsota znaša letno 110.000 pezeta (ali blizu 200.000 lir). Najvišji sta dve narodni nagradi, v znesku 5000 pezeta, ki jih dobita zakonca z najvišjim številom porodov ter zakonca z najvišjim številom živih otrok. Nadalje delijo nagrade posamezne pokrajine. V vsaki razdelijo letno v enakem smislu dve pokrajinski nagradi po 1000 pezeta.

Ko so bile v letošnjem juliju te nagrade prvič izplačane, so španski listi objavili zanimive podatke o otroškem blagostanju. Državno nagrado za najviše število porodov je prejel neki zakonski par v provinci Kordovi, ki se mu je rodilo 25 otrok. Drugo državno

nagrado pa sta dobila zakonca v pokrajini Asturiji, ki jima je od 19 otrok ostalo 16 živih. Pokrajinske nagrade po 1000 pezeta so bile dodeljene zakoncem, ki so večji del rodili po 16 do 20 otrok. V pokrajini Salamanci in Santandru prednjačita dve družini vsaka z 22 porodi. Drugo vrsto pokrajinskih nagrad so prejele družine, ki imajo po 10 do 14 živih otrok. V pokrajini Navari je bila nagrajena družina s 16 živimi otroki, v Burgosu, Leonu in Tenerifi pa zakonski pari s po 15 živimi otroki. V Madridu prednjači zakonski par s 16 porodi, medtem ko imata dva druga zakonca 14 živih otrok. Otroški blagostoj je torej v Španiji res prav izdaten, vsekakor je pa tudi umrljivost prav znatna. Vsakoletna dodelitev nagrad zatorej ne bo samo priznanje, marveč tudi kolikor toliko izdatna podpora takim roditeljem, ki so večji del že na pragu starosti.

Ce primerjamo pregled »Jutrove« ma

terinske nagradne akcije pred dvema letoma, vidimo, da slovenski narod skoraj nič ne zaostaja za Španci. Prvo nagrado v znesku 1500 din je prejela Marija Verbančičeva iz Radomerščaka pri Ljutomeru, ki je rodila 19 otrok in jih živi še 16. Drugo nagrado 1000 din je prejela Marija Luknarjeva nad Smartnim ob Paki, ki je rodila 18 otrok in jih živi prav tako še 16. Tretjo nagrado 1000 din je dobila Alojzija Ceferinova v Ljubnem na Gorenjskem ki je tudi rodila 18 otrok in jih je bilo ob razdelitvi nagrad še 16 živih. Najviše število porodov je lahko izkazala mati Frančiška Ramšakova iz Strmca na Kozjaku pri Velenju: 22 rojenih, 13 živih. Tako so torej samo te štiri slovenske matere rodile nič manj kakor 77 otrok, od katerih jih je ostalo 61 pri življenju. To so vsekakor častne številke, za katere smo dolžni slovenskim materam prav posebno spoštovanje.

Pol milijona lir za cesto Novo mesto-Toplice Dela za obnovo te važne zveze so se že pričela

Novo mesto, 26. julija.

V začetku tedna je prispela v Novo mesto tehnična komisija Visokega komisariata za inženjerji in tehnični zavoljo pregleda in meritve pokrajinske ceste Novo mesto (Kandija)—Valta vas—Toplice. Ta cesta je ena najvažnejših prometnih žil Ljubljane z Dolenjsko in Belo Krajino ter je zbog neposredne zveze s Hrvaško in Dalmacijo mednarodnega pomena. Sedanja trasa ima polno tehničnih nedostatkov, od katerih moramo omeniti v prvi vrsti nepregledno stanje ob kandijski bolnišnici, nevarni železniški prelaz in nepreglednost skozi naselja. Cesta sama je tudi mnogo preozka, ima premale radije, zato je za avtomobilski promet popolnoma nemogoča. Okrajni cestni odbor v Novem mestu je sicer na tej cesti v teku letošnjega leta z razširjenjem ceste in s prekanjem raznih ovinkov, kanalizacijo v Valtji vasi in njeno razširitevjo ugodil mnogoletnim željam voznikov in avtomobilistov ter tako že pripravil posebno v

Toplicah vse potrebne pogoje za dokončno obnovo ceste.

Po sedanjem načrtu sta mogoči dve rešitvi. Prva poteka ob stari cesti in bi se ta samo v toliko razširila ob bolnišnici, kolikor to zahteva sodobni avtomobilski promet ter bi križala železnico ponovno v nivoju, kar pa ni ugodno zaradi železniških zapornic. Po drugi rešitvi bi se cesta odcepila od mosta preko Težke vode pod kandijsko bolnišnico ter bi držala ob Krki skozi odprtino železniškega nadvoza, nakar bi se vzpenjala ob Krki preko njiv in travnikov ter bi se v Srebrničah komaj priključila stari cesti. Ta rešitev bi bila najugodnejša, ker bi izostalo križanje železnice v nivoju in bi ne bilo treba zgraditi novega podvoza, obenem pa bi se tudi zmanjšal dosedanj vzpon in cesta bi se previdno izognila vasi.

Za gradnjo te ceste je za enkrat predvidenih pol milijona lir. Pri delu za merjenje nove trase je zaposlenih tudi osem novomeških brezposelnih intelektualcev, s čimer jim je kar zadovoljivo pomagano.

Žetev na Dolenjskem je prav zadovoljliva Ječmen je pospravljen, obnesla se je banatska pšenica

Novo mesto, 24. julija

Krasni poletni dnevi so našim marljivim kmetom omogočili hitro žetev ječmena, ki je v glavnem že spravljena, v posameznih krajih pa se je pričela že tudi žetev pšenice. Še nobeno leto ni posebno v našem okraju bilo tolikšnega zanimanja za uspeh letošnje žetve, kakor letos, ko kmet in mešan z enako pozornostjo zasledujeta razvoj letine, od katere blagostanja je odvisen obstanek vseh naših družin.

Novomeški okraj je izrazito kmetijski, saj se 75% prebivalstva bavi izključno s kmetijstvom. Kljub znatni plodovitosti pa zemlja sama ni mogla tukajšnjemu prebivalstvu nikoli zagotoviti neoviranega obznanja in tako je novomeški okraj v Sloveniji vedno prednjačil v pogledu izseljevanja. Otroci naših dolenjskih kmetov niso doma nikoli našli dovolj kruha in so

se morali izseljevati v industrijske dežele. Menda ni vasi na Dolenjskem, kjer ne bi živel kak »Amerikanec«, ali kjer ne bi imeli svojcev okraj velike luže.

Krivda za to je v veliki meri v nenačrtnem, neracionalnem obdelovanju zemlje. Dolenjski kmet je predvsem sejal in gojil tiste kulture, ki jih je neobhodno potreboval za lastno preživljanje ter je edino morebitni presežek nosil na trg. Tako vidimo, da odpade v novomeškem okraju od 44.496 ha, kar pa predstavlja le 47,41% celotne zemeljske površine okraja (45.98% je gozdov) le 3618 ha na gojenje pšenice in 1505 ha na ječmen in to kljub dejstvu, da je imel novomeški okraj v Sloveniji vedno najvišji donos pšenice in ječmena na hektar zemlje. Na hektar zemlje je doslej povprečni donos pšenice v novomeškem okraju 12,6 stotov, v Sloveniji v splošnem pa 9,1 stota, ječmena 12,9 stotov, v Sloveniji pa v splošnem 9,7 stotov. Zato je pač nujno potrebno, da dolenjski kmet v bodoče posveti večjo pozornost sejanju žitaric, še prav posebno v sedanjih razmerah, ko so mu vsi trgi odprti.

Žetev sama je letos v novomeškem okraju nadkrčila pričakovanje. Tako žetev ječmena kakor tudi pšenice prekaša lansko žetev. Po dolgi letih ni letos obiskala toča nobenega kraja v novomeškem srezu in tudi z drugimi večjimi elementarnimi neugodami je bilo okraju doslej prizanešeno. Seveda pa je zaradi krajevnih viharjev marsikod videti poležano žito, katerega se je tudi že pričela lotevati rja. V splošnem pa rja na letošnji letini ni napravila večje škode. V nižjih legah je tu in tam radi mrzlega deževja na poljih deloma zamrlo seme in so setve v teh krajih poročene, vendar so tudi ti primeri v primerjavi z drugimi letinami prav redki in so povzročili razmeroma majhno škodo. Znatnejšo škodo pa so zagrešili na letošnji žetvi nekateri kmetje sami, ki so pričeli 4 do 6 dni predčasno žeti. Popolnoma

Mikula Letič:

Moderna nežnost

»Ženskam nežno se približaj, — pridobiš jih, bogami!« Tako poje Goethe. Moramo mu verjeti. Kajti malokdo je tako globoko spolni in poznal človeško in posebno žensko dušo kakor on.

Jaz za svojo osebo zagotavljam, da sem s tem njegovim stavkom krasno jadralski skozi življenje. Če se spominim na razne Maričke in Mieke, Polončke in Tončke, Katarinke in Tince, ki so križale stezo mojega življenja: koliko prave, pristne, goethejanske nežnosti sem potrošil na njihov naslov, a koliko razkošnih obresti sem za to tudi ubral. Kako bogato je bila moja nežnost vedno poplačana! Bože moj! Ah, eh, ih, oh, uh!

Tako sem nežno modroval pretekli tork, ko sem korakal skozi Tivoli. Naenkrat ugledam na samotni klopi prelesto črno. Saj bo še prilika, da jo opišem. Potrpajte! Za enkrat sem se vzvrnil!

»Hej, Mikula, stara sablja! Dovolj nežnosti imaš še na zalogi, korajža velja!« Prisedite sem:

»Dovolite, gospodična?« In takoj sem dahnil: »Rajska roža!«

Sam ne vem, kaj sem pri tem mislil, rajske rože sploh ne poznam in si je ne morem predstavljati. Ampak lepo se to sliši.

Beseda je dosegla viden vtis: Moja črnka je namreč navihala nos.

Tu moram pripomniti, da je po mojem spoznanju posebnost ljubljanskih deklet: navihani nos. Mnogo sveta sem prepotoval, ampak takih pikantnih, navihanih noskov kakor v Ljubljani nisem še nikjer srečal.

Od pamtnosti so ženske poudarjale svoje posebnosti: Stare Egiptanke so se ovijale s tesnimi rutami, da je bolj prišla do veljave njihova vitka postava, Grkinje so si izmislile podolgačo frizuro, da sta bila ravno čelo in grški nos bolj izrazita, Rimljanke so si barvale obvlj, da so se njihove južne oči še bolj blestele, Parizanke so uvedle kratka krila, da pokažejo svoje lepe noge, Američanke so izumile trajne kodre, da podčrtajo svojo samostojnost. Nu, in Ljubljankanke vi-hajo nos...

Če je torej moja črnka navihala nos, je bil to znak, da je moja »rajska roža« zadel v črno. Hrabro in seveda ob enem nežno sem nadaljeval:

»Gospodična, mislite si trudnega, žejnega popotnika, ki tava po pekočem soncu in prahu, dokler ne prispe v osvežujoči hlad košate lipe. Tak popotnik sem jaz, odpodite se hočem v vaši blagodejni bližini, v senci vaših dolgih trepalnic, ob pogledu na vaše nebeske oči, na vaše jasno čelo.«

Še bolj je navihala nos. Krasno, Mikula, kar naprej!

»Gospodična, ne zamerite mi, da sem se drznil nagovoriti vas. Saj ne morete in ne smete zameriti verniku, če glasno molli, ko stopi v cerkev. Kakor božanstvo se mi zdite, v prah se pogrezam pred vami in

napičeno je namreč pričel s ščevico, kar je šlo še v mlečni zrelosti, ker so zrno naguba, posušil, postane preveč kleno in je zatorej pridelek manjši. Opozorjamo vse kmetovalce, naj ne hitijo prezgodaj z žetvijo, ker je njihova bojazen, da ne bodo pravočasno posejali ajde, neupravičena. Pri sejanju ajde je nekaj dni razlika brez pomena, veliko škodo pa lahko kmetovalec utrpri zaradi prarane žetve pšenice.

Izredno poučnega pomena je izid letošnje žetve pšenice za vse dolenjske kmetovalce. Lansko leto je namreč kmetijsko ministrstvo preko novomeškega sreskega

načelnost porazdelilo vsem kmetovalcem, ki so bili prizadeti od toče in drugih elementarnih neugod, za setev banatske pšenice vrste »banckut«. Že dosedanje rezultate žetve dokazujejo, da se je ta pšenica na dolenjskih tleh izredno dobro obnesla, zato bo v bodočnosti naš dolenjski kmet gotovo prišel v večji meri sejati to pšenico. Kakor rečeno, v splošnem je dolenjski kmet z letošnjo letino prav zadovoljen in se mu ni treba po sedanjih žetvi bati, da bi on in njegova družina ostala čez zimo brez najpotrebnejšega živila, brez vsakdanjega kruha.

Skrb Visokega Komisarja za napredek Ljubljane

V sobotnem »Jutru« smo poročali o posetu Ekse. Visokega Komisarja pri mnogih mestnih ustanovah in ogledu javnih del. Vsa briga visokega predstavnika Države gre za tem, da z lastno iniciativo in naglimi odločbami koristi splošnim potrebam prebivalstva pokra-

jine. V najožjem kontaktu z delavnim ljudstvom si Visoki Komisar zbira izkušnje in vpogledov v podrobni ustroj dela in življenja v pokrajini.

Priobčujemo tokrat nekaj slik z večrajših posetov kot dopolnilo k že priobčenemu izčrpnemu poročilu.

L'Alto Commissario a colloquio con i fiduciari degli operai alla fabbrica di birra Union. — Visoki Komisar so razgovarja z delavskimi zaupniki v pivovarni Union

Visita al nuovo ponte attraverso il Canale di Gruben. — Ogled novega mostu čez Gruberjev prekop.

L'Eccellenza parla ai vigili del fuoco nella Casa della città. — Ekszellenca govori gasilcem v Mestnem domu

Nella fabbrica »Stora«. — V tovarni »Stora«

dvigam svoje oči k vaši žareči lepoti. Vaša lica so kakor jutrnja zarja, vaš pogled je kakor srebrna mesečna noč, vaš roki sta beli kakor liliji na polju...«

Bliskoma je vstala, njen nos je bil že kar nataknen:

»Takega osla še svoj živ dan nisem srečala!«

Šla je. Hopla, kaj to pomeni? Halo, stari, častitljivi Goethe, raztolmači mi to! Debelo sem gledal za črno. Nekam okorno je hodila, preveč se je zibala, noge so prekratke, vsa postava je nekam neotesana. Nu, da, sem mislil z Brdavsom, kmet je kmet! Naletel si pač na rovtarsko nerodo, Mikula; škoda je bilo tvojih nežnih izlivov.

Ne vdam se pa ne. Samo človek, ki zna stisniti zobe, uspe v življenju. Prav tako odločno kakor prej moja črnka, sem vstal in stopil naprej.

Junaku je sreča mila. Nisem napravil sto korakov in že sem ugledal na klopi drugo dekle. Blondinko. Nos ljubljanski. Seveda sem prisedel; imel sem pač Goethejev dan:

»Dovolite, gospodična?«

»Prosim.«

»Kako milo doni vaš glasek, gospodična! Zdi se mi kakor petje angelčkov.«

Pogledala me je po strani. Za boga, njen nos je prav tako grozeče navihani kakor prej pri črni! Zdajci se mi zablistala: s svojo klasčno, staroversko neumnostjo ne boš prišel daleč. Današnji svet je trezen, stvaren. Govoriti moraš v duhu časa, sodobno. Poskusimo:

»Gospodična, vaši lepi nogi sta kakor dve stili teležji krakici...«

»Ah,« je vzdihnila, »s hrenom v kisu!« Njen nos je bil naenkrat normalno navihani. Živahno sem nadaljeval:

»Lice vam je zardelo, gospodična. Zdi se mi kakor okusen dunajski zrezek z drobtinami iz belega kruha in dehtec po svežem maslu.«

»S citrnom in solato,« je dahnila.

»Vaši plavi kodri so kakor sočno kranjsko kraslo zelje...«

»Prekajenih reker ne pozabite, prosim!«

»Vaši pastki na nežni roki so pravi čevapčiči...«

»S čebulico!«

»Da, in vaši beli z bčki so kakor čebulica, sasekljana na drobno...«

»Joj, kako lepo, kako duhovito govorite!«

»In vaši ustni sta kakor sladka marmelada, ki gleda iz rumene palačinke.«

»Nehajte, prosim vas!«

»Vaše grudi so kakor dva krofa, dišeca in vabeča...«

»Da, s svetlim robom ob strani. Plavati morajo v obilni masti, da lepo uspejo. Ah!«

»Gospodična, moja duša je odprta artička brez olja. Vi ste to olje, uslišite me, vijte se v artičko, da zasanjava ob divni pojedin!«

»Da, in malo peteršilja je treba, pa česna!«

Padla mi je okrog vratu. Slečil je poljub, ki je bil sladak kakor olimpijski nektar, kakor perzijska roža — kaj gozdam: bil je kakor mogočna porcija krompirjevih cmokov s sočno dušnim mehkim mesom od stegna mlade junke. Z omelet, s parmezanom!

Pod starim štorom

Sredi temnega, mogočnega gozda, med visokimi smrekami in neprodinim gvosjem stoji star, trhel štor. Stoletna nebotična smreka je stala na tem mestu nekoč. Pred davnimi, davnimi leti jo je porušil vihar. Štor pa je ostal, obdan z mehkim, baržunastim mähom; ob deževju prikukajo gobe izpod mahu in se stiskajo ob štoru, kakor otroci ob materinem krilu. Ob tihih nočeh brez mesečine, ko se pogrezne gozd v tajinstven molk in so zvezde tako daljne, daljne, zasveti stari štor v prečudni zeleni svetlobi. Sveti kakor tajinstvena luč v gozdnih

teminah... Ob takih nočeh prilcezejo škratje iz svojih podzemskih lukenj in se napotijo za lučjo k staremu, trhelmu štoru. Tam imajo svoje posvete in zborovanja. Rahlo in urno stopicajo po mahu, skačejo preko trhljih vejic in zelene praproti. Stari poglavar Bradivoj ne trpi zamudnikov in ko skovir Jaka tretjič zaskovika, morajo biti zbrani vsi. Gorjé zamudniku, stari Bradivoj mu neusmiljeno navije ušesa. »Točnost je prva čednost!« pravi ob takih prilika hin pokaže grešnik svojo staro uro, ki je točna do sekunde.

Ono noč je bila škratovska seja burna, joj kako burna! Zamudnikov je bilo nič koliko. Na grozo vseh zborovalcev se je sam poglavar Bradivoj zamudil za celo sekundo! Kaj neki se

Mlado Jutro

je zgodilo? Škrateljčki so si menciali zaspane oči, zehali so vsi v prek, stari Bradivoj je mrko navijal brado okoli levega kazalca — to je bilo slabo znamenje! Bil je strašen dan, brez spanja in počitka! (Škratje imajo to reč tako napeljano, da podnevi spe — tak je njihov zakon in red.) Pokalo in grmelo je ves božji dan, zemlja se je stresala, mogočne smreke so ječale, po zraku nad gozdom so tulili strašni ptiči, kakršnih še ni videlo oko, še ni slišalo uho.

Škratje so molčali, molčal je stari Bradivoj. Navijal je brado na kazalec in jo spet odvijal. Nazadnje je spregovoril: »Straže — na raport!« Prisko-

čili so trije škratje, ki so imeli ta dan dnevno službo in se postavili v pozor.

Stražnik Luka je poročal: »Stražil sem, poglavar, po tvoji zapovedi pri krivi tisi. Strašno je bilol Pokalo je in treskalo, da nikoli tega! Zaman sem si mašil ušesa z mahom — zdaj zdaj mi bodo počili bobniči — sem si govoril! Po polju se je valil gost dim, vsepovsod so sikale ognjene kače. Temne sence so begale med ognjem in dimom, padale so in spet vstajale, ves ljubi dan je trajal boj. Proti mraku se je opotekal samotni človek proti robu gozda. Bil je bos, razoglav in ves razcapan. Ob bedrih mu je opletala prazna čutarica. Stikal je med grmovjem in skalami in nastavljal roko na uho. »Žeja!« sem uganil. Pomagal

bi mu rad, pa kaj, bilo je šele ob mraku. Pa sem se domislil in pričel sem oponašati žuborenje studenca — da sem v tem mojster, ti je znano, poglavar! — šel je za glasom in pripeljal sem ga izvirka!«

»Dobro delo si storil Luka!« je dejal Bradivoj in pomigal z dolgo, sivo brado. »Napreji!«

Poročal je stražnik Miha: »Stražil sem, poglavar, po tvoji zapovedi ob brezi na robu gozda. Taka mi je predla, kakor tovarišu Luki! Zjutraj, ko je sončni žarek posvetil na tretjo spodnjo vejico brezre-srebrliste, sem ugledal med ščavjem majhno, majceno klico. Bosa je bila in v sami srački. Svetli laski so ji obkrožili objokani obrazek, begala je sem, begala tja in klicala: »Mama! mama! Zasmilila se mi je uboga stvarca in čeprav sem v oči in ne poznam strahu, sem i otrl solzo ali dve — orosti mi. poglavar!« »Mama, mama!« je klicala. »Mama, klič!« »Lakota!« sem uganil. Rad bi ji pomagal — a kako, bilo je zjutraj! Pa sem si domislil: gotovo ima taka mala punčka doma pisano mačico in se z njo igra? Kaj če bi poskusil? Zamijavkal sem, da sem v tem mojster, ti je znano, poglavar! — in glej, punčka je prišla in zaklicala: »Pikica! Pikica moja, ali si ti?« Šla je za glasom in pripeljal sem jo do izvirka jase, odkoder se vidi na vas. Nabirala in zobala, ake jagode. Naibž so jo našli. Sam sem moral na obhod in ko sem se zvečer vrnil na jaso, je ni bilo nikjer in tudi v gozdu je nisem našel čeprav sem pretaknil ves svoj rajon!«

»Dobro delo si storil, Miha!« je dejal Bradivoj in pomigal z dolgo sivo brado. »Napreji!«

Poročal je stražnik Gašper: »Stražil sem, poglavar, po tvoji zapovedi v brinovem grmu na debeli skali. Hudo je bilol, kakor ob sodnem dnevu. Glavo sem vtaknil v resje, z rokami sem se oprijemal grma — mislil sem: odneslo me bo z kriplice. Ob stari buki sem našel človeka: leži in stoka! Kaj naj storim? Kri mu teče iz rane kakor rdeč potoček!« Človek umira!« sem uganil. Jojme, — in na ranocelnštvo se ne razumem! Uberi jo na zbor! — sem si dejal, nabrusil sem pete in — zdaj sem tu! Pomagajte!«

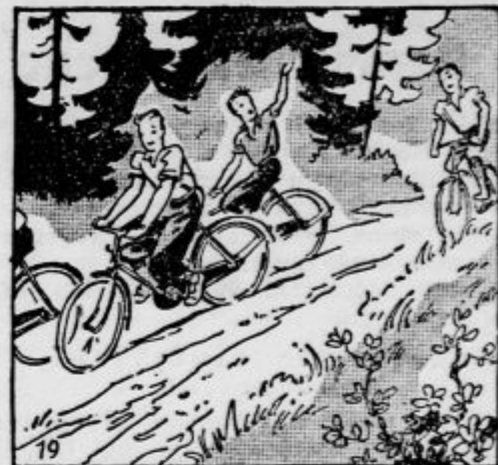
Dvignil se je stari Bradivoj in zaklical:

»Ranocelnik Zelobér — za menoji! Vsi za menoji!«

Odsakali so škrateljčki za poglavarjem in ranocelnikom Zelobérjem. Našli so človeka. Nabrali so zelišč in ranocelnik mu je obložil rano. »Takó!« je dejal. »To je pa tudi vse, kar lahko storimo zanj! Morda ga najdejo ljudje in ga rešijo!« Pokazal je s prstom proti vzhodu. Tam se je svetlikalo. Škrateljčki so se razgubili v gozd. Poglavar Bradivoj je pocukal stražnika Gašperja za rokav in mu dejal: »Dobro delo si storil, Gašper, in ne zameri: po krivici sem ti navil ušesa! Storiš smo, kar smo mogli! Zdaj pa se že dani in dan je človekov!«

Počitniška pustolovščina

Čudna zgodba starega moža je storila naše prijatelje radovedne, in sklenili so, da se s skrivnostmi jezera natančneje seznani. Drugi dan so na vse zgodaj zajahali kolesa, se odpeljali v mesto in kupili tam štiri velike sode, kup deska in več močnih latev. Iz vsega tega so si hoteli zgraditi splav.

Na povratku so zavili v kmečko gostilno, da se nekoliko okrepčajo: V svojo začudenje so tu zagledali sumljivca, ki so ju videli tisto viharo noč. Eden se je s porogljivim obrazom obrnil k njim in rekel: »Kaj ne, kako imenitno smo speljali slavno orožništvo za nos? Svetujem vam pa, da ne vtikate prstov v naše posle. Drugače bi vam utegnili slaba presti!« Naši prijatelji niso nič odgovorili in so hitro nadaljevali pot. (Dalje prihodnjič.)

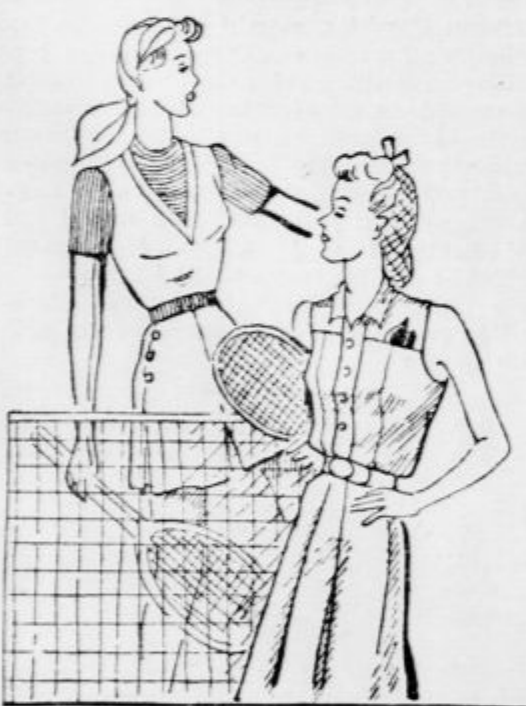
Uganka

Z v v bližini je Ljubljane,
s t se dviga čez poljane,
z b živali ukroti,
z n je dober za oči.

Kaj je to?

Sodček natlačen z zeljem,
se poln isker kadi z veseljem.
(Pipa).

Tenis

Obleka za tenis mora biti dovolj široka in dovolj izrezana, da nam omogoča tudi najbolj hitre in široke gibe. Najbolje bo, če si jo omissimo brez rokavov, saj po potrebi izrez še vedno lahko izpopolnimo z lahko bluzico ali tanko majico. Za mladostne postavbe so tudi pri tenisu v modi »shorts« (kratke hlače). Naša skica predloži takšne shorts s priključnim živcem iz enakega tvoriva, ki ga koničasto izrežemo in izpopolnimo s progasto majico in progastim pasom. Oblaka za tenis pa ima na naši skici kratak opleček, dečji ovratnik, barvasto žepno rutico in postrani položene globoke gube. Zapnemo jo z gumbi iz biserne matice.

Nove kmečke obleke

Meščanke nosijo kmečke obleke, ki jih imamo v mislih, kajti te obleke so povsem ukrojene po zadnji modi. Edino, kar jih

Moda in dom

dela kmečka, je menda res samo tvorilo in to je živo-pisani katun, potiskan s kmečimi vzorci. Tako vselej in živahne so te moderne kmečke obleke, tako lepo se ujemajo z modno poletnega neba, s pisanim cvetjem travnikov, z nageljni, ki vise s kmečkih oken, z zorečim žitom in zelenjem gozdov, da si brez takšne obleke nobena meščanka ne more misliti počitnice na kmetih.

Tu ve imate gotove neke belo bluzo, ki ste jo nosila spomladi h kostumu. Nabavite si še široko kmečko krilo iz potiskanega katuna — v zvezi z belo bluzo učinkuje takšno krilo kakor najbolj ljubka in čudovita mladostna kmečka obleka. H kmeč-

kemu krilu spadajo praktični veliki žepi in da bi bil učinek še popolnejši, ga lahko prepašete tudi s širokim pasom iz živobarvnega pralnega tvoriva (skica).

Obleka za sončenje z izrezanim hrbtom in brez rokavov, ki jo izdelate iz blaga s slovenskimi kmečimi vzorci (nageljni in srčki) lahko postane kmečka obleka, kadar jo izpopolnite z gladko belo bluzo. Seveda tudi na tej obleki ne manjkajo žepi (2. skica).

Tudi naslednja obleka na naši skici je sestavljena iz širokega kmečkega krila in iz bele bluze, le da je ta obleka še izpopolnjena s kratkim bolerom iz vzorca stega tvoriva.

Vse v enem loncu

Sedaj, ko je z izbiranjem jedilnika dostikrat težava, je pač najpreprostejša rešitev iz zadrege jed enolončnica. V enem samem loncu zberemo vse, kar je potrebno za kosilo, juho, meso, krompir, prikuho... in če se ravnamo po dobrem receptu, je lahko okus te enotne jedi zares prvostopenjski. Manj skrbí, manj dela, manj masti, a zato nič manj jela — kateri gospodinj bi se vsaj enkrat ne hotelo poskusiti ta novodobni čudež?

Toda nikar ne mislite, da je enolončnica proizvod sedanjih razmer, ki nam velijo in vseh koncih in krajih štediti! Takozvani »lonci« so stare narodne jedi in dol na našem jugu najdemo rodovine, ki čuva vsaka od njih navodila za pripravljanje svojega »lonca« kot nekakšno častljivo izročilo.

Sarajevski lonec. Pripravimo pol kilograma nekoliko mastne govedine in jo zrežemo na kocke: dalje malo glavo zelja, srednje veliko glavo ohrovtá, 30 dkg zelene paprike, očene in zrezane na rezance, prav toliko paradižnika in par strokov česna. Dovolj velik lonec obložimo z ohrovtovimi listi, potem pa nalagamo vanj izmenično vrsto mesa in vrsto zelenjave, ki mora biti vsa zrezana na široke rezance. Solimo sproti in opopramo ter polagamo vmes drobno nasekljan česen. Ko smo porabile vse pripravljeno količino, zalijemo jed s štirimi decilitri mrzle vode, ki smo jo okusali z belim vinskim kisom. Lonce zavežemo s pergamentnim papirjem in pokrijemo povrhu še s pokrovko. Postavimo lonec najprej na hudo ogenj, da zavre, potem pa ga damo v pečico, da se tamkaj počasi pari dve in pol ure.

Holandski lonec. Na kosce zrežemo ¼ kg govedine in ¼ kg kakega drugega mesa (svinjine, kostrunovine itd.). Različno zelenjavo n. pr. zelje, ohrovt, karfiolo, kolerabo, dve glavici luka, dve čebuli, korenino zelene, peso, fižol v stročju, zelene paprike, paradižnike 1. dr. zrežemo

na kratke rezance. V globokem loncu zaurumenimo na žlici masti čebulo in zrezane korenine, dodamo v posameznih vrstah meso in zelenjavo, osolimo ter začnimo s kumno in poprom. Postavimo na štedilnik ali v pečico, da se počasi pari in ko je meso že domala mehko, dodamo še kake štiri olupljene na kosce zrezane krompirje, dolijemo vode ali juhe, da je jed pokrita in počasi kuhamo.

Bretonski lonec. 20 dkg belega drobnega fižola namočimo že prejšnji večer. Preden ga postavimo na štedilnik, ga ocedimo in mu prilijemo še poldrug liter sveže vode. Dotlej narežemo tudi še 30 dkg kostrunovine ali govedine na večje rezance in primešamo temu mesu dve drobno zrezani čebuli, nekaj sesekljane peteršilja, soli, popra, drobno sesekljan strok česna, nekoliko kumne in lovorjev listič. Nato razbelimo v ponvi malo olja ali masti in oprazimo meso. Pri tem mešamo, da se ne zapali, dodamo še žlico ali dve paradižnikove meze in primešamo vse skupaj pripljenemu fižolu. Sedaj kuhamo pokrito tako dolgo, da je meso mehko in fižol že skoraj nekoliko razkuhan.

Dišavne zelenjave na zalogo

Posušene zelenjave niso tako izdatne kakor sveže, vendar pa nam pozimi dobro služijo. Paziti moramo samo, da posušeni zelenjav ne kuhamo, temveč jih samo za kratek čas damo v jed in potem odstranimo. Vse dišave trgamo proti podnevu, ko se je rosa že posušila. Če niso dovolj čiste, jih operemo in zložimo na rešeto, da se posuše. Nato jih razložimo po sitih ali rešetih in jih sušimo do koneca na zraku, nikoli pa ne na soncu. Dišavje lahko povežemo tudi v šopke, ki jih obesimo na prepih v senco. Zelenjava, ki se je sušila na soncu, se namreč spremeni v slamo brez vonja... Ko je dišavje do-

bro posušeno, ga zadržimo v prah ter hranimo v kozarcih s steklenimi zamaški, v pločevinastih škatalah ali v vrečkah. Posebno močno dišeče zelenjave kakor majaron, timex in žajbelj hranimo v malih vrečkah na suhem mestu.

Za začimbo uporabljamo samo lističe, pečlje pa zavržemo. Paziti moramo tudi na to, da vse dišavne zelenjave porežemo še pred cvetenjem, ker pozneje izgube svoj

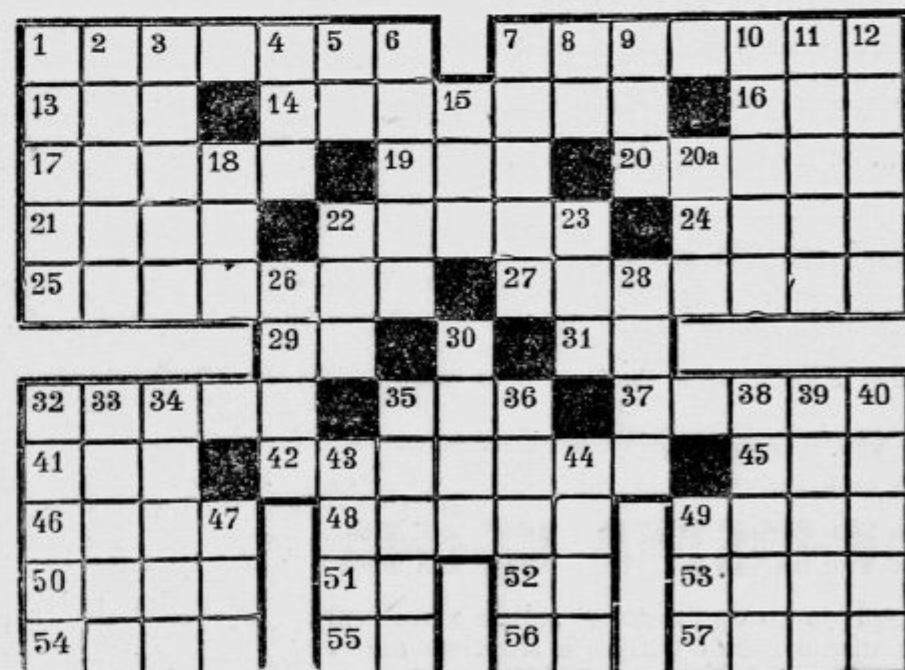
najfinjši vonj. Toda nežni okus pehtrana se pri sušenju skoro izgubi, zato je bolje, če namakamo zelene vršičke pehtrana v mleku vinskem kislu in uporabljamo pozneje ta kis kot začimbo. Najmanj občutljiva in najbolj uporabna sta peteršilj in zelena. Obojega je sredi poletja na pretek na vrtu in na trgu. Zato je prav, da si zlasti peteršilja posušimo čim večje količine, saj ga pozimi ogromno porabimo.

Loj kot zabela

Loj namakamo čez noč v vodi, potem ga ocedimo, zrežemo na koščke, ga osolimo in damo cvrt z narezano čebulo. Ko se začne rumeniti, ga zalijemo z zamolkom presnega mleka (na 2 kg loja) in ga postavimo v pečico, da se sčisti.

Insertirajte v „Jutro“!

Nedeljska križanka

Vodoravno: 1 mesni izdelek, 7 mesto v Italiji, 13 evropska prestolnica, 14 italijanski otok na Jadranu 16 ime hrvaškega pesnika Ujevića, 17 grška boginja modrosti, 19 izrastek nekaterih rastlin, 20 dan v tednu, 21 slovenski znanstvenik, 22 ozvezdje, 24 stara gežela v Sev. Grčiji, 25 največji polotok na svetu, 27 pripadniki amerikanske verske sekte, 29 nikalnica, 31 izraz pri kartanju, 32 rusko mesto, ki so ga Nemci zavzeli, 35 organ vida, 37 tuje moško ime, 41 gora na Kreti, 42 škodljiva tekočina, 45 igralna karta (množ.), 46 kraj na Gorenjskem, 48 vrtna cvetlica, 49 norveška prestolnica, 50 plačja, 51 osební zaimek, 52 predlog, 53 kožna bolezen, 54 pripadnik starega naroda, 55 latinski predlog, 56 pritrilnica, 57 tema (srbohrv.).

Navpično: 1 domača žival, 2 mera za tekočine, 3 grška črka, 4 mesto v Sev. Italiji, 5 hrvaški predlog, 6 kakor 48 vodoravno, 7 enočenik, 8 medmet, 9 del obraza, 10 Shakespeareva tragedija, 11 mesto v Bolgariji, 12 indijski denar (množ.), 15 števnik, 18 pritok Donave pri Regensburgu, 20a) soustanovitelj Rima,

22 del voza, 23 neumen, 26 indijansko plemo v Južni Ameriki, 28 španski kovani denar, 30 pripadnik evropskega naroda, 32 vrsta peska, 33 vzor, 34 pristanišče v Estoniji, 35 kem. spojina s kisikom, 36 mesto in jezero v Južni Srbiji 38 mesto v Siriji, 39 veroizpoved, 40 grška boginja, 43 vulkanska tekočina, 44 zelenica v puščavi, 47 del tedna, 49 konica.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1 advokat, 8 avtobus, 15 Krapina, 16 terjati, 17 ovsen, 18 serec, 19 raj, 20 adjunkt, 24 oče, 25 drag, 27 nazaj, 28 ukir (= ukor), 29 Ero, 31 Ems, 33 robot, 36 nad, 38 Itaka, 42 opal, 43 ta, 44 Ra, 46 anas, 47 ono, 48 Ervin, 50 voz, 51 prag, 52 Bosna, 53 Aden, 55 bat, 56 ideal, 57 Ana.

Navpično: 1 akord, 2 drvar, 3 Vasja, 5 Kina, 6 an, 7 Tanja, 8 Atena, 9 ve, 10 Trst, 11 oje, 12 barok, 13 uteči, 14 sicer, 21 dno, 22 uзда, 23 kje, 26 geolog, 28 ustava, 30 rt, 32 mi, 33 ro, 34 opora, 35 Banat, 36 narod, 37 Drina, 39 anoda, 40 kazen, 41 as, 43 tebi, 45 anal, 49 vse, 51 Pb (= plumbum), 54 na.

Table-tenis bodo igrali

Velik turnir z igrami vseh vrst na Rakovniku

Za danes in jutri je tableteniška sekcija SK Korotana razpisala propagandni turnir, ki bo v sportnih prostorih na Rakovniku. Tekmovanje, ki se je začelo sinoči, se bo nadaljevalo še danes ves dan. Tekmovalo se bo v naslednjih skupinah: v moštvih, v dvojicah, v singlih seniorjev in juniorjev (posebej za neverificirane igralce). Juniorji ne smejo biti starejši kakor 16 let ali mlajši, ker bodo sicer izključeni od tekmovanja.

Za turnir vlada v splošnem mnogo zanimanja. Mladika in Hermes sta že uredila svoje obveznosti nasproti STTZ in bodo zato lahko nastopili vsi njuni najboljši igralci z Marinkom na čelu. Kakor se zatrjuje, bo prišlo tudi več zagrebčanov, tako da bo to ena največjih tableteniških prireditev v letošnjem letu. Razen vseh znanih igralcev bo nastopila tudi cela vrsta neverificiranih igralcev, ki prav marljivo gojijo ta sport, čeprav niso nikjer včlanjeni.

Pokalni turnir vojaških moštev

Novo mesto, 25. julija.

V četrt-finale nogometnega turnirja za soški pokal so se po uspešno končanih kvalifikacijskih tekmah uvrstila moštva inženjercev (Gennio Div. A.), 23. pešad. polka, bolničarjev, 6. top. polka in XIV. bat. Mortai. Po žrebu sta odigrali prve četrt-finalne tekme enajststori bolničarjev in Mortai ter topničarjev in pešakov.

V sredo ob 18. je bila na Stadionu v Kandiji prva četrt-finalna tekma med bolničarji in Mortai. Na slavnostno okrašenem tribunu je prisostvoval tekmi ves tukajšnji oficirski zbor s poveljnikom divizije generalom Eks. Romerom na čelu, ki je tudi daroval dragoceno soški pokal. Enajststori bolničarjev je posebno v prvem polčasu pokazala veliko premoč nad sicer delavno enajststori Mortai in je z dvema lepima goloma že v tem polčasu odločila igro v svojo korist. V drugem polčasu je bila igra popolnoma odprta in je Mortai tudi dosegel zasluzeno častni gol. Igra sama pa je zaostajala za tekmami ostalih vojaških moštev in se je končala z rezultatom 3:1 (2:0) za bolničarje. Gledalcev, med njimi večina domačega prebivalstva, je bilo preko 1000. Sodil je odlično in objektivno italijanski federalni sodnik g. Sangiorgio.

Razburiljivejša in lepša je bila tekma med moštvioma 6. topniškega polka in 23. pešpolka v četrti tekmi na stadionu. Tudi te tekmi je prisostvoval g. divizionar, kateremu sta obe moštvi ob prihodu izkazali pozdrav. Igra med topničarji in pešaki se je pričela v prav živahnem tempu ob burnem bodrenju občinstva ter je bila ves

čas popolnoma odprta. Obe moštvi sta si bili popolnoma enakovredni in v bliskovitih akcijah so se menjavali napeti položaji pred golom enim in drugih nasprotnikov. V 15. minuti prvega polčasa je nekam šibki in neobjektivni sodnik neprilicno prisodil gol. Tudi vse nadaljnje sodnikove odločitve so šle v škodo pešakov, zaradi česar je topničarjem uspelo v eni sami minuti z dvema krasnima goloma iz kota potresti mrežo pešcev. Tik za tem je sodnik prisodil še popolnoma neupravičeno enajstmetrovko nasproti pešcem, nakar so pešci po pozdravu gledalcev zapustili igrišče. Tekmi je prisostvovala množica preko 2000 gledalcev.

V nadaljevanju tekem za soški pokal igra v nedeljo ob 18. uri na Stadionu v Kandiji povratno kvalifikacijsko tekmo moštvi 6. top. polka in 23. pešpolka. Za to tekmo je kar nenavadno zanimanje, ker sta že v prvi igri pokazali obe moštvi popolno izenačenost in krasno tehnično skupinsko igro. V ponedeljek ob 18. uri pa se srečata v povratni četrt-finalni tekmi moštvi bolničarjev in Mortai. Bolničarji so že v prvi tekmi dosegli premoč dveh golov ter bo to marljivo moštvo bržkone tudi prvi polfinalist. V Kočevju pa bo gostovala to nedeljo v povratni prijateljski tekmi domača enajststori »Novoga mesta«. Po lepi nedeljski zmagi se splošno pričakuje, da bo novomeška enajststori tudi na gostovanju potrdila svoj dosedanj sloves.

Glas o francoskem sportu

Vrhovni komisar za sport v Franciji, Jean Borotra, v dobi enega leta ni mogel spraviti v red sportnega življenja v zasedenem in nezasedenem delu države. — Najbolj prizadete so boksarska, nogometna in kolesarska panoga.

Leto dni že zavzema mesto generalnega komisarja za telesno vzgojo in sport v Franciji nekdanji znani teniški igralec Jean Borotra. Takrat, ko je prevzel to odgovorno funkcijo, je napovedoval vse mogoče spremembe na bolje, saj je sam naglasil predvsem, da je treba iz francoskega sporta odstraniti vse številne spore in brezpolne polemike, potem pa začeti čisto na novo tako, da bodo splošni interesi francoskega sporta imeli prednost pred vsimi individualnimi stremeljenji, bodisi v posameznih panogah bodisi v skupinah dotedaj odločujočih faktorjev.

Vse te obljube so se v teku enega leta razblinile v nič. Borotra sam ni bil dovolj odločen, da bi bil karkoli izvedel v zna-

menju reorganizacije, redki ukrepi pa, ki so le izšli, so zadeli na hudo kritiko pri njegovih sodelavcih. V francoski sport se je spet vrnila stara zmeda in danes mora vsak objektivni opazovalec priznati, da francoski sport živi dalje v znamenju neodločnosti in nedosednosti. Ta pojav niti ni posledica dejstva, da je Francija razkosana v dva dela kakor niti ne okolnosti, da je bila telesna vzgoja obvezno uvedena za vso mladino, temveč samo posledica popolnega pomanjkanja vsake avritve v vrhovnem vodstvu, ki je zagrešilo največ v pogledu zatiranja tako kvarnega profesionalizma.

Borotra se je rešitve tega vprašanja na razne proteste lotil tako, da je za ukini-

ten profesionalizma v nogometu, kolesarstvu in boksu dovolil najdaljši rok — 3 let, v kateri dobi naj bi posamezne sportne zveze postopoma razredčile vrste profesionalcev. Pri tem poslu pa se je hotel vmešavati tudi vrhovni sportni komisariat, da celo v čisto tehničnih vprašanjih, kar je zadelo na odpor v strokovnih zvezah, ki so nalašč nagajale pri izvedbi vsakega Borotrovega ukrepa. Te razmere so privede tako daleč, da v zadnjem času vsak dela po svoje; pravila in odloki se ne spoštujejo, kdor ima dobre zveze, lahko prejme kakršna koli dovoljenja, lahko prestopa iz kluba v klub in podobno, tako da nihče več ne ve, kdo je prav za prav zadnji in odločilni faktor v tej »organizaciji«. Največ nereda v tem pogledu je med boksarji, nogometaši in kolesarji.

Tako na primer je boksarska organizacija v popolni krizi. Večina funkcionarjev s predsednikom Bourdariatom na čelu je podala ostavke, čeprav se o vzrokih sklepa ve samo toliko, da je prišlo med člani posameznih odborov do neprimernih naprotstev.

Nič bolje ni v nogometnem taboru. Glede prestopa igralcev iz kluba v klub kakor tudi glede načina prvenstvenega tekmovanja so ukrepi vsak dan drugačni. Število klubov v najvišjem razredu je zelo majhno in zato je federacija sklenila, naj ti klubi igrajo — ločeno v zasedenem in nezasedenem delu — za prvenstvo najprej jeseni, po enomesečnem odmoru pa naj spet začnejo z enako konkurenco za pomladansko dobo. Po tej rešitvi bo imela torej Francija v eni sami sezoni šest različnih prvakov.

Vse narobe je tudi pri kolesarjih, kjer je po razpustu stare UVF prevzel predsedniške dolžnosti v kolesarski federaciji mladi dr. Zwalen, v nezasedenem delu Francije pa ima glavno besedo neki Bannino, eden izmed podpredsednikov. Ta dva moža si medsebojno mečeta samo polena pod noge; vsak dela na svojo roko, kolesarji pa na svojo. Odtod je prišlo, da številni dobri vozači iz nezasedenega dela kljub vsem ugodnostim zasedbenih obla- stev sploh niso hoteli startati na dirkah za drž. prvenstvo v Parizu, zato pa je Bannino organiziral še svoje prvenstvo Francije, kjer je bil priznan zmagovalcu naslov prvaka Francije prav tako kakor onemu v Parizu (Vietto — Goutal). V stvari se je razvila ljuta časopisna kampanja, v kateri eni z »L'Auto« na čelu zagovarjajo Bannina, druga pa žigosajo »despota« iz svobodnega pasu kot upornika in škodljivca za ves francoski sport. Sportni komisariat dozdaj ni utegnil storiti ničesar za ureditev tega spora.

Tako se popolnoma pravilno ujema mnenja vseh poznavalcev, da se borka francoskega sporta močno ziblje in da dozdaj kljub vsem dobrim nadam še ni našla kapitana, ki bi bil dovolj spreten in odločen, da bi jo privedel v varen pri- stan. (Po »Gazzetti dello Sport«.)

Ilirija — Primorje

Nogometni dvoboj nekdanjih starih rivalov Ljubljane

Saj poznate tisto pesem iz lepih starih časov Ilirije in Primorja: »Vsa Ljubljana se vznemirja, kar je fantov in deklet, ko Primorje in Ilirja brcata nogomet.« Res je bilo tako in te dni spet ni nič boljše, saj že vse komaj čaka na dan 3. avgusta, ko se »na igrišču, gnetlo vse bo kot v mravljišču«. Nekateri pravijo že, da imajo spet pripravljene trobente in zvonce, da bo »drukanje« starih časov čimbolj prišlo do veljave.

Največja napetost na sliki nastaja vedovednost, kakšna bo neki postava, kdo bo sploh igral, da bodo fantje s te ali one strani čim sigurneje spravili »dve pikli«. Ali jih bomo, pravijo! Pa so ti stari gadje res kar čisto zaprti usta. Zato pa s tem večjo zagrizenostjo hodijo na igrišče Hermesa in Ljubljane, mečajo svoje kosti in vadijo svojo obilnost na ravnotežje. Včasih se kar resno zapode, seveda dokler jim sape ne zmanjka, včasih pa »treni-

rajo« kar na tribuni, kar krojo v takih stvarih pač več vzdržljivosti. Sicer pa, bodite brez skrbi. Če gledate njih nogomet, niti slab ni, to se mora reči. Saj je med njimi še celo nekaj takih, ki še danes mečkajo travo po naših igriščih.

Vsak lahko pride pogledat to bitko. Dosti bo resnega nogometa in dosti zabave — prav kakor v nekdanjih dobrih starih časih.

Italijanski tečaj

LXXII.

Pogovori med prodajalcem in kupcem. Le frasi più usate fra avventori e venditori.

V naslednjem navajamo izraze, ki so običajni pri kupovanju in trgovinah. Če imate možnost, naj eden prevzame vlogo kupca, drugi prodajalca, najprej s knjigo, potem brez nje. Po krajši ali daljši vaji boste v stanu, prosto uprizoriti prizor v trgovini, kakor se v resnici vrši. Predmete, ki jih kupujete, jih barvo, ceno itd. seveda vedno menjajte. A. je avventore, compratore kupec; V. je venditore, commesso di negozio, ragazzo(-a) di bottega, prodajalec, trgovski nameščene.

1. Entrando in un negozio.

A. Buon giorno; buona sera. V. Buon giorno, signore (signora, signorina), in che posso servirvi? Che cosa desiderate signore? Ali, če je kupec že čakal: E voi, signore?

2. L'avventore chiede quel che gli occorre.

A. Vorrei comprare guanti. Si vorrebbe dei guanti. V. Di che colore li volete? A. Di colore nero. V. Il suo numero, signore? A. Numero 6. Ma favorite mostrarmi buona merce. V. Potete essere sicuro, non temiamo che merce di qualità. Vi servono anche guanti grigi di pelle fina? A. Datemene pure. V. Posso servirvi ancora di guanti di seta. A. Fattemene vedere. Posso provarli? V. Favorite pure, signore. Posso offrirvi anche questi guanti di filo? Che vi pare di questi guanti di filo? Non vi occorre ancora un paio di guanti di filo? A. No, grazie, non ne ho bisogno.

A. Ci avreste una guida italiana dell'Alta Italia? V. Eccola, signore, quest'è quella più richiesta. — Mi rincresce, non ne abbiamo più.

A. Mi favorite un ombrello da acqua? V. Lo volete ricoperto di seta o di mezza seta? A. Vorrei uno di mezza seta. V. A qual prezzo lo desiderate? A. Al prezzo solito (ordinario), non vorrei spendere troppo. Ma favorite mostrarmene un maggior assortimento. V. Eecovene una buona collezione, potete scegliere a vostro gusto. A. Mi occorre una pena stilografica. V. Guardate se vi fa questa, il pennino è d'oro buono.

A. Potrei avere una mazza, andante, da spender poco? V. Sì, signore, come la desiderate, col manico ovvero col pomo?

A. Potreste darmi un bocchino d'ambra. V. Mi dispiace, li ho terminati.

Vocaboli.

Si vorrebbe hoteli bi (mi), sicuro go- tov, merce di qualità kakovosto bla- go, vi servono ali vam služijo? ali po- trebujete mogoče? pure le, samo, di- te pure le recite! pure di arrivare in tempo samo da dospemo pravočasno, pure di non vederlo samo da ga ne vi- dim, servire qd. di qc. postreči komu s čim, provare pomeriti, che vi pare kako vam ugaja(jo), l'Alta Italia gore- nja Ital., solito navaden, spendere ro- tostiti l'assortimento izbira, la collezio- ne zbirka, kolekcija, il gusto okus, que- sta cosa (non) mi fa to mi ni primerno, mi ni po godu, il manico ročaj, il pomo glavič, il bocchino ustnik (za cigarete), l'ambra jantar, mi dispiace žal mi je = mi rincresce, terminare končati, raz- prodati.

Noi mangiamo = noi si mangia.

V vsakdanjem govoru se pogosto rabi 3. oseba ednine povratne oblike navadnega glagola z noi ali tudi brez noi namestu prve osebe množine n. pr. Si vorrebbe = vorremmo, noi abbiamo bevuto = (noi) si è bevuto, noi ceniamo = (noi) si cena, noi abbiamo pran- zato = (noi) si è pranzato, noi capiammo = (noi) si capisce, noi sappiamo = (noi) si sa.

Iz zasedenega Pariza

Iz zasedenega Pariza poročajo, da so nemške vojaške oblasti te dni zapustile prostore francoskega ministrstva za no- tranje zadeve in sosedna poslopja. Tudi iz prostorov državne in tajne policije na Place Beauveau so se izselili. Te prostore so uporabljali izza zasedbe Pariza in sicer za glavni sedež svoje policije.

Poslanik francoske vlade v Parizu de Brinon se bo zdaj s svojim osebjem vseli v izpraznjene prostore, kjer bo poslej ura- dovala generalna direkcija vlade iz Vichy- ja. Doslej je namreč uradoval v palači Matignon. Nemške oblasti so izpraznile tudi poslopje francoskega ministrstva za delo v Rue de Grenelle. S tem so omogo- čile povratek v Pariz vichyskemu državne- mu tajništvu za delo.

Nasprotno pa ostanejo nemške oblasti še vedno v prostorih zunanjega in vojne- ga ministrstva, admiraltete, poslanske zbornice in senata. Tudi ostale stavbe francoskih vladnih in upravnih poslopij uporabljajo nemške zasedbene oblasti še naprej.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Netzprosmna usoda je pretrgala nit življenja moje ljubljene in nepozabne žene, hčerke, sestre, vnukinje, snaha, svakinje in tetke, gospe

Ing. Julije Palma roj. Melka
strojni inženjer

v cvetu mladosti 28 let, po dolgi in mučni bolezni.
Pogreb se vrši 27. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti, Zadružna ulica 9 — Kodeljevo, na pokopališče v štepanji vasi.

LJUBLJANA — BEOGRAD, dne 26. julija 1941.

Žalujoče rodbine:
PALMA, ing. MELKA, JAKSIMOVIC,
KUMANUDI, JAKLIČ

MARMETTE
MATTONELLE IN CEMENTO

PIASTRELLE CERAMICHE
DA RIVESTIMENTO DI PARETI
LAVORI IN PIETRE ARTIFICIALI
LAVORI IN CEMENTO
CEMENTO BIANCO
GESSO

TERRAZZO PLOSCCE
CEMENTNE PLOSCCE
KERAMICNE PLOSCCE ZA STENSKO
OBLOGO
IZDELKI IZ UMETNEGA KAMNA
CEMENTNI IZDELKI
BELI CEMENT
MAVEC

ALPEKO
società industriale-costruzioni a g. l., Lubiana
gradbeno-industrijska družba z o. z., Ljubljana

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«

2951

DRVA PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
IZ ITA

Novi naslovi
Franciškanska ul. 2.

Ali Vas zanima

kaj Vam je usoda namenila?

Obrnite se na astrološko posvetovalnico »FATA«, da Vam napravi Vaš osebni horoskop. Ljubljana, Masarykova c. 14/L. levo (palača Grafike), tel. 29-70, pošt. predal 93.

Impresa comunale pompe funebri Lubiana
Mestni pogrebni zavod Ljubljana

Bog je davi vzel k sebi v njenem 71. letu, po dolgem in hudem trpljenju, vso vdano in pripravljeno, našo predobro mamo

Marijo Žitko

Truplo leži doma v Pleteršnikovi ulici šte. 13.
Pogreb pa bo iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah v ponedeljek 28. julija ob 5. uri popoldne.
Maša zadušnica bo v ponedeljek 28. t. m. ob 7. uri v župni cerkvi sv. Cirila in Metoda.

LJUBLJANA, dne 28. julija 1941.

Stanislav, Anica, Marija, Vladimir, Alojzij, Jožica, otroci; Gabrijela in Ojda, snahi; Stanko, Marija, Marjetka, Tonček in Anica, vnuki

Lokale za pisarne
v pritličju ali I. nadstropju
iščemo v strogem centru za takoj.
Pismene ponudbe na oglasni oddelek »JUTRA« pod »U. P. Tri.«

Franc Rožina
kolarski mojster in posestnik.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo 27. julija ob 18. uri iz hiše žalosti, Vodnikova ul. 89, na pokopališče v Dravljah.

V LJUBLJANI, dne 25. julija 1941.

ZALUJOČI OSTALI

Laneno seme
in vsa ostala oljnata semena kupuje
tovarna olja

HROVAT & KOMP.
LJUBLJANA,
Tyrševa c. 1a/III. Tel. 23-03 in 29-01

Dospela je zopet pošiljka novih italijanskih koles

WOLSIT LEGNANO

Močni, trpežni modeli. Lahki, športni s tremi prestavami. Lahka dirkalna.

Pnevmatika PIRELLI
VIKTOR BOHINEC — Ljubljana,
Tyrševa cesta 12 (dvorišče)

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Obnavljajte naročnino

